

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 317
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 3 februari 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Dienstencheques - Stand van zaken

Een dienstencheque is een betaalmiddel waarvoor het Vlaamse Gewest een financiële bijdrage levert. Iedere meerderjarige persoon die in het Vlaamse Gewest zijn hoofdverblijfplaats heeft, kan dankzij dienstencheques tegen een gunstige prijs een beroep doen op huishoudhulp.

1. Hoeveel dienstencheques werden de voorbije jaren aangekocht? Graag cijfers sinds het jaar 2010 en jaarlijks meegeven.
2. Hoeveel dienstencheques werden de voorbije jaren terug binnengebracht bij de uitgiftemaatschappij (en werden m.a.w. door de gebruiker verzilverd)? Graag cijfers sinds het jaar 2010.
3. Hoeveel dienstencheques werden de voorbije jaren uitbetaald door de uitgiftemaatschappij aan de DC-ondernemingen? Graag cijfers sinds het jaar 2010.
4. Hoe interpreteert de minister de verschillen bij de bovenstaande deelvragen?
5. Heeft de minister een concreet zicht op het aantal vervallen cheques? Graag een inschatting per jaar sinds het jaar 2010.
6. Waarom hanteert men vervaldata? Werd reeds overwogen om geen vervaldatum meer te hanteren?
7. Heeft de minister hieromtrent cijfers en/of verklaringen, andere dan dat het jaar van indiening en uitbetaling kan verschillen?

ANTWOORD

op vraag nr. 317 van 3 februari 2017

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. In de tabel hieronder kan de Vlaams volksvertegenwoordiger een overzicht terugvinden van het aantal aangekochte dienstencheques, op basis van de woonplaats van de gebruiker, per jaar sinds 2010:

Periode	Aantal cheques
2010	59.575.845
2011	66.552.336
2012	74.851.784
2013	75.085.377
2014	71.457.717
2015	78.793.761
2016	81.802.554

2. De gebruiker geeft de dienstencheques af aan de dienstencheque-werknemer. Deze zal de overhandigde dienstencheques afgeven aan zijn werkgever. Het is dan aan deze erkende dienstencheque-onderneming om de cheques in te dienen bij de uitgiftemaatschappij voor terugbetaling. De gebruiker kan zelf geen cheques verzilveren. Het aantal verzilverde cheques kan worden teruggevonden onder punt 3.
3. In de tabel hieronder kan de Vlaams volksvertegenwoordiger een overzicht terugvinden van het aantal ingediende dienstencheques per jaar sinds 2010:

Periode	Aantal cheques
2010	58.353.760
2011	64.264.356
2012	69.681.253
2013	74.395.634
2014	74.294.249
2015	78.104.611
2016	81.571.014

4. De verschillen tussen vraag 1 en 3 zijn proportioneel vrij beperkt tot maximaal een paar procentpunten. Over de gehele periode heen is er sprake van een verschil van 1,5%. De verschillen op jaarbasis zijn te verklaren door het tijdsverschil tussen de aankoop van de dienstencheques door de gebruiker en het werkelijke gebruik ervan en het moment waarop de dienstencheque-onderneming de cheques indient bij Sodexo. Het aankoopgedrag van de gebruiker wordt ook beïnvloed door aangekondigde prijsverhogingen en fiscale optimalisatie, waardoor vaak op het einde van het jaar nog extra dienstencheques worden aangekocht, terwijl deze pas het jaar nadien zullen gebruikt worden. Zo stellen we bijvoorbeeld vast dat er in 2014 bijna 3 miljoen meer cheques werden ingediend dan aangekocht.

Daarnaast kunnen gebruikers cheques ook omruilen of vragen voor de terugbetaling ervan. In die gevallen wordt er een nieuwe cheque uitgegeven zonder dat de voorgaande cheque wordt verzilverd. Ook wanneer een gebruiker zijn cheque niet binnen termijn gebruikt zal deze vervallen en niet kunnen worden verzilverd.

5. De uitgiftemaatschappij houdt slechts sinds januari 2014 bij in welk Gewest de gebruiker die de dienstencheques aankocht gedomicilieerd is. In de tabel hieronder kan de Vlaams volksvertegenwoordiger een overzicht terugvinden van het aantal vervallen dienstencheques, met de maand van uitgifte van de cheque en de corresponderende maand van boekhoudkundige verwerking wanneer de cheques vervallen zijn.

Uitgiftemaand cheques	Maand boekhoudkundige verwerking	Aantal vervallen dienstencheques
jan/14	apr/15	28.064
feb/14	mei/15	28.087
mrt/14	jun/15	32.986
apr/14	jul/15	41.774
mei/14	aug/15	35.097
jun/14	sep/15	40.292
jul/14	okt/15	30.852
aug/14	nov/15	26.388
sep/14	dec/15	34.005
	Totaal laatste 9 maanden 2015	297.545
okt/14	jan/16	37.991
nov/14	feb/16	34.632
dec/14	mrt/16	35.402
jan/15	apr/16	42.055
feb/15	mei/16	30.400
mrt/15	jun/16	36.374
apr/15	jul/16	33.406
mei/15	aug/16	25.718
jun/15	sep/16	33.995
jul/15	okt/16	27.420
aug/15	nov/16	26.265
sep/15	dec/16	32.347
	Totaal 2016	396.005

6. Sinds het begin van de dienstencheques in 2004 hebben deze een beperkte geldigheidsduur gehad. Een beperking van de geldigheidsduur is niet zo vreemd en gebeurt ook bij andere producten van dit type (bv. een cadeaubon van de speelgoedwinkel, maaltijdcheques, etc.). De beperkte geldigheidsduur is noodzakelijk voor het beheer van de cheques, dit zowel op het niveau van het uitgiftebedrijf als op het niveau van de subsidiërende overheid, die tot twee derde van de kostprijs van de cheques financiert. De beperkte geldigheidsduur helpt om het aantal cheques in omloop te beperken en het systeem beheersbaar te houden, bijvoorbeeld met betrekking tot de te voorziene budgetten.

Om de beheersbaarheid van het systeem te garanderen wordt niet overwogen om initiatieven te nemen om de vervaldatum af te schaffen. Wel werden er in het verleden talrijke informatiecampaagnes gehouden om de gebruiker bewust te maken van de beperkte geldigheidsduur van de cheques. Ook werd de geldigheidsduur zo zichtbaar mogelijk op de cheques vermeld. Het is inderdaad wel zo dat ondanks deze maatregelen een verstrooidheid of vergetelheid steeds mogelijk is. Net als een cadeaubon of andere cheque zal het verstrijken van de geldigheidsduur echter leiden tot een definitief waardeverlies van de cheque. De gebruiker die zijn cheques niet tijdig kan gebruiken heeft anderzijds wel steeds de mogelijkheid om de cheques te verlengen, om te ruilen of te laten terugbetalen binnen hun geldigheidsduur.

7. Voor deze vraag verwijst ik naar het antwoord onder de punten 4 en 6.